

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 119

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 22 januari 2024

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) - Dossiers

Ik stel deze vraag in opvolging van schriftelijke vraag nr. 142 van 24 januari 2023.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens werd opgericht via het AVG-decreet (AVG: algemene verordening gegevensbescherming). Zij vervangt de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die werd opgericht door het E-gov-decreet, en die operationeel was sinds 2010. De VTC heeft haar bevoegdheden als toezichthoudende entiteit gekregen in maart 2019, waardoor ze pas dan is kunnen starten met de formele dossierbehandeling.

De VTC is als gegevensbeschermingsautoriteit bevoegd voor Vlaamse overheden/instanties.

1. Hoeveel klachten ontving de VTC in 2023?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover de klacht handelt.
 - c) Onderwerp van de klacht.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
2. Hoeveel meldingen van inbreuken ontving de VTC in 2023?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover de melding van inbreuk handelt.
 - c) Onderwerp van inbreuk.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
3. Hoeveel onderzoeken uit eigen initiatief heeft de VTC in 2023 opgestart?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover het onderzoek handelt.
 - c) Onderwerp van het onderzoek.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
4. Hoeveel vragen tot advies ontving de VTC in 2023?

**Vlaams
Parlement**

- a) Cijfers per maand.
 - b) Type van adviesvragende instelling.
 - c) Onderwerp van het advies.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
5. Wat kunnen de gevolgen zijn van een gegronde melding, klacht of onderzoek voor de betrokken organisaties?
6. Hoe beoordeelt de minister die cijfers met het oog op handhaving van de algemene verordening gegevensbescherming?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 119 van 22 januari 2024

van **PETER VAN ROMPUY**

1. a) De VTC heeft in 2023 elf klachten ontvangen.

januari	2	juli	4
februari	2	augustus	1
maart	0	september	0
april	0	oktober	1
mei	0	november	1
juni	0	december	0

b) Type instelling waarover de klacht handelt:

1. Een stad/gemeente
2. Een stad/gemeente
3. Een stad/gemeente
4. Een stad/gemeente
5. Een OCMW
6. Een stad/gemeente
7. Een onderwijsinstelling
8. Een onderwijsinstelling
9. Een dienst van de Vlaamse Regering
10. Een stad/gemeente
11. Een onderwijsinstelling

c) De onderwerpen van de klachten waren:

1. doorgeven van persoonsgegevens;
2. doorgeven van persoonsgegevens;
3. doorgeven van persoonsgegevens;
4. onrechtmatige verwerking persoonsgegevens;
5. doorgeven van persoonsgegevens;
6. verwerking voor een ander doeleinde dan het oorspronkelijke;
7. ongewild bijhouden van persoonsgegevens;
8. doorgeven van persoonsgegevens;
9. verwerking onjuiste persoonsgegevens;
10. onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens;
11. doorgeven van persoonsgegevens;

d) In 2023 werden 8 klachten afgewerkt waarvan een onontvankelijk verklaard werd en drie klachten ingetrokken werden. Drie klachten zijn nog lopende*.

e) Van de 4 ontvankelijke en afgewerkte dossiers werden er 1 gegrond verklaard, 2 deels gegrond en 1 ongegrond.

2. a) In 2023 werden er 151 meldingen ontvangen.

januari	15	juli	5
februari	17	augustus	3
maart	17	september	10
april	13	oktober	14
mei	11	november	11
juni	12	december	23

b) Type instelling waarover de melding van inbreuk handelt:

De entiteiten die maatregelen werden opgelegd, waren overwegend onderwijsinstellingen (GO!, katholiek onderwijs, hoger onderwijs) en lokale besturen (steden en gemeenten, OCMW, zorgbedrijven, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, gemeentebedrijven, provincies...), maar ook zorginstellingen en enkele diensten van de Vlaamse Regering.

c) De onderwerpen van de meldingen van inbreuken waren:

- kwaad opzet externen (hacking, diefstal, ...);
- bewust onterechte toegang tot persoonsgegevens;
- publiceren op sociale media;
- op basis van onvoldoende kennis van regels doorgeven van persoonsgegevens;
- onbeveiligde doorgifte;
- ongewilde publicatie op het internet;
- ongewild doorgeven van persoonsgegevens door een fout in een toepassing;
- ongewild doorgeven van persoonsgegevens door onachtzaamheid;
- ongewild doorgeven door niet-actuele contactgegevens;
- verlies van apparaat.

d) Van de 151 ontvangen inbreuken op de beveiliging werden 55 nog niet afgewerkt*. Van de afgewerkte dossiers betroffen 5 dossiers geen inbreuk op de beveiliging.

e) In bijna alle 91 afgewerkte dossiers werden er maatregelen opgelegd, met name berispingen zoals bedoeld in artikel 58, 2, b), AVG en daarbij in enkele dossiers extra beschermingsmaatregelen of rapportering. Een berisping is een standaardmaatregel die de VTC in principe oplegt zodra er sprake is van een inbreuk zoals bedoeld in artikel 4, 12°, AVG. In enkele gevallen van eenmalige menselijke fout met beperkte impact werd beslist om geen maatregel op te leggen als het incident al geremedieerd was.

3. a) In 2023 werden 7 onderzoeken opgestart op basis van persberichten en informele meldingen.

januari	1	juli	1
februari	0	augustus	1
maart	0	september	1
april	1	oktober	0
mei	0	november	0
juni	1	december	1

b) Type instelling waarover het onderzoek handelt.

De entiteiten die werden onderzocht waren vooral lokale overheden, onderwijsinstellingen en intercommunales.

c) De onderwerpen die onderzocht werden waren:

- a. Google Workspace for education, Chrome books en Chrome browser voor onderwijsinstellingen;
 - b. opvolging voorwaarden adviezen wetgeving (o.a. uitvoeren DPIA's);
 - c. DPIA's parkeerbeleid lokale besturen;
 - d. EU-US Data Privacy Framework;
 - e. gemeentelijke websites beheerd door een intercommunale;
 - f. DPO-werking bij een intercommunale;
 - g. AI-ChatGPT.
- d) In 2023 werden 7 onderzoeken opgestart. 2 dossiers werden afgehandeld en 5 dossiers zijn nog lopende*.
- e) Resultaat van de afgewerkte dossiers: het ging tweemaal over mogelijke inbreuken; de VTC was van oordeel dat er onvoldoende elementen waren om een inbreuk vast te stellen en maatregelen op te leggen.

4. a) Cijfers per maand:

Adviezen wetgeving:

De VTC heeft in 2023 149 adviesvragen over ontwerpwetgeving ontvangen. Er werden gemiddeld 13 dossiers per zitting behandeld. Dit is een stijging van 29 adviezen ten opzichte van 2022 waarmee de stijgende lijn verder werd verlengd (een mogelijke reden van de (verdere) stijging is het feit dat het om een pre-verkiezingsjaar gaat). De gevraagde timing kon dan ook niet altijd gerespecteerd worden.

januari	16	juli	13
februari	10	augustus	0
maart	13	september	32
april	8	oktober	7
mei	10	november	12
juni	16	december	12

(Waarvan 8 hoogdringende adviesvragen)

Adviezen divers:

De VTC heeft in 2023 elf diverse adviesvragen ontvangen.

januari	1	juli	0
februari	3	augustus	0
maart	3	september	0
april	0	oktober	0
mei	0	november	2
juni	1	december	1

Adviezen protocol:

De VTC heeft in 2023 drie adviezen protocol ontvangen.

januari	0	juli	2
februari	0	augustus	0
maart	0	september	0
april	1	oktober	0
mei	0	november	0

b) Type van adviesvragende instelling:

Adviezen wetgeving:

Er werden adviezen gevraagd door kabinetten van ministers van de Vlaamse Regering, het Vlaams Parlement en diensten van de Vlaamse Regering.

Adviezen divers:

Er werden adviezen gevraagd door diensten van de Vlaamse Regering, steden/gemeenten en het Vlaams Parlement.

Adviezen protocol:

Er werden adviezen gevraagd door diensten van de Vlaamse Regering.

c) De onderwerpen van de gevraagde adviezen waren:

Adviezen wetgeving:

De adviezen wetgeving betroffen voorstellen van decreet, ontwerpen van decreet, ontwerpen van besluiten van de Vlaamse Regering, ontwerpen van ministeriële besluiten, instemmingsdecreten van samenwerkingsakkoorden en uitvoerende samenwerkingsakkoorden. Dit over bijna alle beleidsdomeinen heen.

Adviezen divers:

1. Documentenbeheersysteem lokaal bestuur met cloudproblematiek;
2. Nieuwe platformdienst van de Vlaamse Regering;
3. Gebruik door lokale besturen van camera's die in VSA verboden zijn;
4. Internetportaal met zoekfunctie van dienst van de Vlaamse Regering;
5. Verschillende projecten van een lokaal bestuur met DPIA;
6. Documentenplatform van een lokaal bestuur met cloudproblematiek en DPIA;
7. Nieuw financieel systeem van de Vlaamse Regering;
8. Monitoren sociale media piloot door een lokaal bestuur;
9. Leveranciers van lokale besturen;
10. Aanbieden van een platform voor een sector door dienst van de Vlaamse Regering met cloudproblematiek en DPIA;
11. Verzoekschriftenprocedure Vlaams Parlement.

Adviezen protocol:

De onderwerpen van de adviezen protocol hadden betrekking op mededelingen door onderwijsinstanties.

d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers:

Adviezen wetgeving:

In 2023 werden 149 dossiers adviezen wetgeving opgestart. 149 dossiers werden afgehandeld (waarvan 4 in 2024).

Adviezen divers:

In 2023 werden 11 adviezen opgestart. 9 dossiers werden (voorlopig) afgehandeld en 2 dossiers zijn nog lopende*.

Adviezen protocol:

In 2023 werden 3 adviezen protocol opgestart. 3 dossiers werden afgehandeld.

e) Resultaat van de afgewerkte dossiers

Adviezen wetgeving:

Bij de 149 adviezen wetgeving gaf de VTC een individueel advies.

Alhoewel de VTC geen systematische controle doet, lijken de adviezen grotendeels gevolgd te worden, soms is er een (poging tot) weerlegging, soms wordt het advies niet gevolgd.

Adviezen divers:

1. Documentenbeheersysteem lokaal bestuur met cloudproblematiek: informeel overleg met feedback van VTC en Q&A;
2. Nieuw platformdienst van de Vlaamse Regering: informeel overleg met feedback van VTC en Q&A;
3. Gebruik door lokale besturen van camera's die in VSA verboden zijn: antwoord van de VTC;
4. Internetportaal met zoekfunctie van dienst van de Vlaamse Regering: informeel en formeel overleg en navolgend juridische toelichting VTC over publiek maken van persoonsgegevens;
5. Verschillende projecten van een lokaal bestuur met DPIA: informeel overleg;
6. Documentenplatform van een lokaal bestuur met cloudproblematiek en DPIA: ontwerpbeslissing;
7. (Nieuw financieel systeem van de Vlaamse Regering: overleg gepland;)
8. Monitoren sociale media piloot door een lokaal bestuur: informeel overleg;
9. (Leveranciers van lokale besturen: nog in behandeling;)
10. Aanbieden van een platform voor een sector door dienst van de Vlaamse Regering met cloudproblematiek en DPIA: formeel overleg;
11. Verzoekschriftenprocedure Vlaams Parlement: advies verleend.

Adviezen protocol:

Bij de 3 adviezen protocol gaf de VTC een individueel advies.

Het protocol wordt meestal aangepast.

* Opmerking: Dat bepaalde dossiers nog niet afgehandeld en lopende zijn, is te wijten aan het nog niet beschikken over voldoende informatie en aan de tijdsbesteding die nodig is voor het verwerken van andere prioritaire dossiers. De werklast van de VTC wordt voornamelijk bepaald door de adviesvragen in verband met wet- en regelgeving (al dan niet hoogdringend) en in beperktere mate door andere adviesvragen en het opstellen van richtlijnen en aanbevelingen.

5. De maatregelen die de VTC kan opleggen zijn vermeld in artikel 58, 2 van de AVG: waarschuwen, berispen, gelasten de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten in te willigen, gelasten de verwerking in overeenstemming te brengen met de AVG, gelasten de inbreuk aan de betrokkenen mee te delen, een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking opleggen, een tijdelijk of definitief verbod opleggen, gelasten de persoonsgegevens te rectificeren of te wissen en gelasten de verwerking te beperken.

De VTC heeft de meeste van de deze maatregelen al opgelegd naar aanleiding van een klacht of onderzoek uit eigen beweging. Bij datalekken blijft de maatregel meestal beperkt tot een berisping (zie hiervoor).

Artikel 83, lid 7, van de AVG bepaalt dat onverminderd de bevoegdheden tot het nemen van corrigerende maatregelen overeenkomstig artikel 58, lid 2, elke lidstaat regels kan vaststellen betreffende de vraag of en in hoeverre administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd aan in die lidstaat gevestigde overheidsinstanties en overheidsorganen. Zowel op federaal als Vlaams niveau is bepaald dat er geen administratieve geldboeten door de toezichthoudende autoriteiten aan overheidsinstanties kunnen worden opgelegd.

6. Uit de cijfers blijkt dat in 2023 het aantal klachten gedaald is (11 klachten, 18 in 2022, 19 in 2021). Het aantal inbreuken die door de verwerkingsverantwoordelijken aan de VTC zijn gemeld, is in 2023 gedaald (151 gemelde inbreuken, 194 in 2022, 233 in 2021). De maatregelen die door de VTC naar aanleiding daarvan werden opgelegd, betroffen ook in 2023 overwegend onderwijsinstellingen en lokale besturen, in mindere mate zorginstellingen en diensten van de Vlaamse Regering. Ingevolge de meldingen die een inbreuk betroffen, kregen de betrokken instanties zoals 2023 meestal een berisping als maatregel.

Wat betreft het aantal onderzoeken die uit eigen initiatief door de VTC werden gevoerd, deze zijn gedaald (7 onderzoeken, 18 in 2022, 8 in 2021). Overwegend lokale overheden en diensten van de Vlaamse Regering, maar ook enkele onderwijs- en zorginstellingen werden geconfronteerd met een onderzoek van de VTC.

De leden van de juridische werkgroep, ressorterend onder het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid en samengesteld uit juristen en de functionarissen voor gegevensbescherming (DPO's) uit de diverse beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid alsook vanuit de lokale besturen, worden regelmatig gewezen op de mogelijke inbreuken die zich kunnen voordoen.

De VTC functioneert als een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit en handelt volledig onafhankelijk in de vervulling van haar taken en de uitoefening van haar bevoegdheden die haar toegewezen werden onder de AVG, inclusief de handhaving ervan. Dit sluit echter een constructieve samenwerking tussen de VTC en de Vlaamse instanties niet uit, met als doel het aantal klachten en inbreuken zo laag mogelijk te houden.